

Svar på Remiss angående SOU 2023:81 Ett enklare bilstöd

Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, har uppmanats att avge ett svar till rubricerad remiss. Nedan följer ett antal synpunkter utifrån utredningen.

Synpunkter

Trafikverket som huvudman

VTI bedömer att förslaget om att flytta administrationen från Försäkringskassan till Trafikverket, som redan har goda kunskaper om bilstödet, vara lämpligt. Dessutom bedöms det förenkla processen och ge kortare handläggningstider, men även underlätta för sökanden när det enbart är en myndighet som hanterar stödet. VTI bedömer också att Trafikverket har rätt kompetens och befogenheter inom förarkrav och trafiksäkerhet, men behöver säkerställa kompetens om funktionsnedsättningar och ergonomi samt trafikmedicin (exempelvis progressiva sjukdomar och samsjuklighet).

Bidragstyper

VTI är också positiva till förslaget om att antal bidrag blir färre och förändras, samt att grundbidraget höjs. Detta med anledning av VTI:s tidigare forskningsstudie, där det framkom att de allt för strikta reglerna inte var rimliga och bidrog till att många sökanden inte kunde fullfölja bilstödsprocessen, eller att bilen och anpassningen blev mindre bra utifrån ett användarperspektiv och individernas ekonomi [1].

En av bilstödet bidragstyper är riktad till körkortsutbildning men detta bidrag har i stort sett varit obefintligt efter år 2013 [1]. Här finns det dock ett behov, när exempelvis föräldrar eller närliggande trafikskolor ofta saknar en anpassad bil. I utredningen hänvisas till att körkortslån kan lämnas från CSN, men sedan januari 2024 är detta inte längre möjligt.

VTI instämmer även i att bilstöd bör lämnas för specialanpassad skyddsanordning till barn då det finns många merkostnader på grund av funktionsnedsättningen, exempelvis anpassad bilbarnstol/bältesstol som kostar avsevärt mycket mer än en traditionell bilbarnstol [1].

Funktionskontroller

Utförda anpassningar ska kontrolleras med s.k. funktionskontroller. VTI är positiva till förslaget om ytterligare kontroller, utöver funktionskontrollerna, kan genomföras under bilstödsperioden. Det kan

vara kontroller och uppföljningar av tekniska anordningar och ergonomi, men även slitage som kan uppkomma och påverka trafiksäkerheten.

Uppföljningar och statistik

Bilstödets nuvarande hantering och registrering av ärenden har inneburit att det inte har gått att genomföra några uppföljningar eller sammanställningar, mer än övergripande statistik, av exempelvis bidragsgrupper och bidragstyper [1]. Det är angeläget att det finns en möjlighet att följa upp och utvärdera ärenden framöver så att systemet för bilstöd och fordonsanpassning blir väl fungerande, kostnadseffektivt och rättssäkert.

Avslutning

I detta ärende har generaldirektören Tomas Svensson beslutat och i beredningen har Helena Selander, senior forskare, medverkat.

Tomas Svensson
Generaldirektör
Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI

Källor

1. Selander, H., Wallhagen, S. & Nyberg, J. (2023). *Bilförare och passagerare med behov av bilanpassning. Kartläggning av användning, säkerhet och bilstödsprocessen*. Statens väg och transportforskningsinstitut. VTI resultat 2023:4.